MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ
Staroměstské nám. 6
110 15 Praha 1

Adresáti: dle rozdělovníku

V Praze dne 6. dubna 2022
Č. j.: MMR-22990/2022-83
Sp. zn.: SZ-13555/83/2021

U S N E S E N Í

Ministerstvo pro místní rozvoj, jako orgán příslušný podle § 14 odst. 1 zákona č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České republiky, ve znění pozdějších předpisů, ve spojení s § 178 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen *„správní řád“*) rozhodlo podle § 14 odst. 3 správního řádu takto:

Ředitel Krajského úřadu Středočeského kraje Mgr. Jan Louška **je vyloučen** z úkonů v řízení o žádosti Středočeského kraje, se sídlem Zborovská 81/11, Smíchov, 15000 Praha 5, zastoupeného INKOS-OSTRAVA, a. s., se sídlem Havlíčkovo nábřeží 696/22, Moravská Ostrava, 70152 Ostrava, o vydání rozhodnutí o umístění stavby nazvané **„II/240 a II/101, přeložka silnic v úseku D7-D8, III. etapa“** na vyjmenovaných pozemcích v katastrálních územích Chvatěruby, Kozomín, Kralupy nad Vltavou a Zlončice.

O D Ů V O D N Ě N Í

Dne 30. listopadu 2020 byla u Krajského úřadu Středočeského kraje jako stavebního úřadu příslušného podle § 13 odst. 1 písm. b) zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů. (dále jen *„stavební zákon“*) a § 2e odst. 1 první věta zákona č. 416/2009 Sb., o urychlení výstavby dopravní, vodní a energetické infrastruktury a infrastruktury elektronických komunikací, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen *„liniový zákon“*) podána žádost Středočeského kraje (dále též *„žadatel“*) o vydání rozhodnutí o umístění výše uvedené stavby, tedy schválení III. etapy záměru propojení dálnic D7 a D8 tvořené úsekem mezi předchozí etapou tohoto záměru, označovanou jako obchvat města Kralupy nad Vltavou, a mimoúrovňovou křižovatkou dálnice D8, označovanou jako MÚK Úžice. Uvedeným dnem bylo u Krajského úřadu Středočeského kraje zahájeno územní řízení v dané věci, vedené pod sp. zn. SZ 166829/2020/KUSK ÚSŘ/Čer.

Písemností ze dne 15. června 2021 oznámil Krajský úřad Středočeského kraje zahájení územního řízení účastníkům řízení a dotčeným orgánům; zároveň stanovil třicetidenní lhůtu, ve které mohly dotčené orgány uplatnit závazná stanoviska a účastníci řízení mohli uplatnit své námitky. Současně s oznámením o zahájení územního řízení zveřejnil vyvěšením na úřední desce po dobu 30 dnů podanou žádost spolu s předepsanými informacemi podle zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o posuzování vlivů na životní prostředí), ve znění pozdějších předpisů, (dále jen *„zákon o posuzování vlivů“*). Obě opatření byla zveřejněna dne 22. června 2021.

Dne 28. června 2021 oznámil svou účast v řízení Spolek Kamýk, se sídlem Halasova 714, 25264 Velké Přílepy, který následným podáním učiněným dne 1. srpna 2021 uplatnil námitku „systémové podjatosti“ ředitele Krajského úřadu Středočeského kraje Mgr. Jana Loušky a všech úředních osob Krajského úřadu Středočeského kraje potenciálně oprávněných k úkonům v daném řízení.

Krajský úřad Středočeského kraje předal věc spolu se spisem a jedním paré dokumentace pro vydání územního rozhodnutí „k posouzení a k rozhodnutí o vznesené námitce“ Ministerstvu pro místní rozvoj (dále též jen *„ministerstvo“*). Krajský úřad Středočeského kraje uvedl, že námitku uplatnil účastník řízení. Jinak se k povaze a obsahu předané námitky nevyjádřil.

Ministerstvo pro místní rozvoj uplatněnou námitku „systémové podjatosti“ posoudilo a shledalo, že vzhledem k okolnostem daného případu, konkrétně povaze rozhodované věci, její určité kontroverznosti i politickému významu, zejména ve vztahu k chybějícím severním úsekům „pražského okruhu“ (dálnice D0 úseků 518 a 519), jakož i k projeveným zájmům politických představitelů Středočeského kraje a zainteresovanosti nynější hejtmanky Středočeského kraje na výsledku územního řízení, jež plyne z Memoranda o spolupráci na urychlení přípravy a realizace významných dopravních staveb na území hlavního města Prahy a Středočeského kraje, jehož je žadatel spolusignatářem, existuje nadkritická míra systémového rizika podjatosti a že lze důvodně předpokládat, že ředitel Krajského úřadu Středočeského kraje Mgr. Jan Louška, jenž je zaměstnancem žadatele, jemuž jsou podřízeny všechny úřední osoby Krajského úřadu Středočeského kraje a jemuž zákon [§ 69 odst. 2 zákona č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), ve znění pozdějších předpisů] ukládá povinnost mimo jiné plnit úkoly uložené mu hejtmankou, má ve smyslu § 14 odst. 1 správního řádu s ohledem na vztah k žadateli takový zájem na výsledku řízení, pro nějž lze pochybovat o jeho nepodjatosti.

Ministerstvo pro místní rozvoj konstatovalo, že ředitel Krajského úřadu Středočeského kraje Mgr. Jan Louška je tedy ze zákona (§ 14 odst. 1 správního řádu) vyloučen z úkonů v řízení, při jejichž provádění by mohl výsledek řízení ovlivnit, přičemž nelze určit jinou úřední osobu, která by mohla v řízení rozhodovat, a tedy že nelze jinak, než postupovat podle § 131 odst. 4 správního řádu, jak výslovně stanoví § 14 odst. 5 poslední věta správního řádu, tj. pověřit provedením potřebných úkonů v dané věci jiný krajský úřad, jehož správní obvod sousedí se správním obvodem Krajského úřadu Středočeského kraje.

Ministerstvo pro místní rozvoj tak učinilo usnesením ze dne 25. října 2021 č. j. MMR-75980/2021-83, jímž k projednání výše uvedené žádosti Středočeského kraje a k rozhodnutí dané věci pověřilo Krajský úřad Ústeckého kraje; spolu s tím předalo Krajskému úřadu Ústeckého kraje spis založený v dané věci.

Citované usnesení ministerstva o změně příslušnosti se stalo předběžně vykonatelným dnem 27. října 2021 a dne 25. listopadu 2021 nabylo právní moci.

Krajský úřad Ústeckého kraje usoudil, že mu patrně omylem nebylo doloženo samostatné deklaratorní usnesení ministerstva o tom, že je ředitel Krajského úřadu Středočeského kraje vyloučen z úkonů v řízení v dané věci. Písemností označenou jako „žádost o podklady“ se obrátil na ministerstvo s požadavkem, aby mu bylo takovéto usnesení o námitce podjatosti předáno.

Ministerstvo na uvedený požadavek Krajského úřadu Ústeckého kraje reagovalo sdělením ze dne 10. ledna 2022 č. j. MMR-63/2022-83. V něm podrobně osvětlovalo, že existuje-li důvodný předpoklad, že ředitel Krajského úřadu Středočeského kraje má ve smyslu § 14 odst. 1 správního řádu s ohledem na vztah k žadateli takový zájem na výsledku řízení, pro nějž lze pochybovat o jeho nepodjatosti, jak podrobně rozvedeno v odůvodnění výše citovaného usnesení ministerstva o změně příslušnosti, plyne jeho vyloučení přímo z ustanovení § 14 odst. 1 správního řádu a netřeba o tom rozhodovat. Současně upozornilo Krajský úřad Ústeckého kraje na právní moc a vykonatelnost vydaného usnesení o změně příslušnosti.

S obsahem citovaného sdělení ministerstva, respektive v něm obsaženou argumentací, vyjádřil Krajský úřad Ústeckého kraje písemností ze dne 27. ledna 2022 „zásadní nesouhlas“. Uvedl, že si je vědom toho, že podjatost je stavem vyplývajícím z prostého naplnění zákonných znaků uvedených v § 14 odst. 1 správního řádu, nicméně že vydání jím požadovaného deklaratorního usnesení nelze pomíjet. Podle něj jedině tak lze přistoupit k pověření jiných úředních osob. Oporu spatřuje Krajský úřad Ústeckého kraje v usnesení Ministerstva dopravy, odboru liniových staveb a silničního správního úřadu, ze dne 31. března 2021 č. j. MD-9062/2021-930/3, sp. zn. MD/9062/2021/930, zmíněném v odůvodnění výše citovaného usnesení Ministerstva pro místní rozvoj. Podle Krajského úřadu Ústeckého kraje byl správný postup Ministerstva dopravy, když v související věci prvním výrokem usnesení o námitce podjatosti rozhodlo tak, že „podle § 14 odst. 3 správního řádu je Mgr. Jan Louška, ředitel Krajského úřadu Středočeského kraje, vyloučen z projednávání a rozhodování věci“, a až druhým výrokem podle § 131 odst. 4 ve spojení s § 14 odst. 5 správního řádu pověřilo projednáním a rozhodnutím věci Krajský úřad Ústeckého kraje.

Krajský úřad Ústeckého kraje vyjádřil názor, že v daném případě nebylo o námitce uplatněné Spolkem Kamýk rozhodnuto v souladu se zákonem a že tak chybí řádný podklad pro změnu příslušnosti. Rozhodl se tedy nerespektovat výše citované pravomocné usnesení Ministerstva pro místní rozvoj, kterým bylo vyhověno důvodné námitce „systémové podjatosti“ uplatněné Spolkem Kamýk provedením delegace věci vzhledem k nezpůsobilosti Krajského úřadu Středočeského kraje věc projednat a rozhodnout z důvodu vyloučení úřední osoby stojící v jeho čele.

Ze zmíněného „zásadního nesouhlasu“ Krajského úřadu Ústeckého kraje ze dne 27. ledna 2022 vyplynulo, že Krajský úřad Ústeckého kraje v řízení v dané věci žádné úkony nečinil a nečiní; podle svého vyjádření z důvodu, že nemohl ověřit základní podmínku pro vedení řízení - svoji příslušnost.

Ministerstvo v písemnosti ze dne 25. února 2022 č. j. MMR-8973/2022-83, v reakci na tento „zásadní nesouhlas“ Krajského úřadu Ústeckého kraje, znovu zopakovalo a rozvedlo svoji argumentaci ohledně podmínky vyloučení úředních osob, respektive provedení povinné delegace věci podle § 14 odst. 5 správního řádu, s cílem rozptýlit obavy Krajského úřadu Ústeckého kraje z nedostatku jeho příslušnosti.

Podotklo, že právní názor Ministerstva dopravy, respektive jeho náhled na danou problematiku, není pro Ministerstvo pro místní rozvoj závazný. Zároveň upozornilo, že výše citované pravomocné usnesení Ministerstva pro místní rozvoj o změně příslušnosti k územnímu řízení v dané věci je podle § 73 odst. 2 správního řádu závazné pro účastníky řízení a všechny správní orgány, tedy i pro pověřený Krajský úřad Ústeckého kraje. Podotklo také, že Krajskému úřadu Ústeckého kraje nepřísluší ověřovat či aprobovat postup jemu nadřízeného správního orgánu, který vedl ke změně příslušnosti. Vyjádřilo názor, že Krajský úřad Ústeckého kraje se nemusí obávat, že by jeho příslušnost byla zpochybněna, že spíš by byly na místě obavy, že pokud předběžně vykonatelného a již i pravomocného procesního rozhodnutí Ministerstva pro místní rozvoj Krajský úřad Ústeckého kraje nedbal a nadále dbát nehodlá, že by to mohlo být kvalifikováno jako nesprávný úřední postup a mít i tomu odpovídající důsledky.

Ministerstvo pro místní rozvoj dodává, že oporu pro názor, že pro provedení povinné delegace podle § 131 odst. 4 správního řádu není nutné, aby se nejprve rozhodovalo o námitce či námitkách podjatosti podle § 14 odst. 3 (do 31. října 2018 odst. 2) správního řádu, lze nalézt v odborné literatuře (JUDr. Josef Vedral, Ph.D.: Správní řád. Komentář. II. vydání 2012, RNDr. Ivana Hexnerová - BOVA POLYGON, str. 999) a také v publikovaném Závěru č. 94 ze zasedání poradního sboru ministra vnitra ke správnímu řádu ze dne 11. června 2010, přijatém v otázce, zda je k delegaci podle § 131 odst. 4 správního řádu nutné, aby příslušný správní orgán rozhodl kladně o námitce podjatosti směřující vůči úředním osobám, či zda k této delegaci postačí, že si nadřízený správní orgán o podjatosti úředních osob příslušného správního učiní úsudek. Z odůvodnění uvedeného závěru plyne, že poradní sbor ministra vnitra ke správnímu řádu je stejného názoru, jaký vyjádřilo Ministerstvo pro místní rozvoj, a to že (cit.): *„správní řád totiž stanoví, že úřední osoba je vyloučena z provádění úkonů v řízení, pokud existují důvody podjatosti, nikoliv pokud je podána námitka podjatosti, na základě které je podjatost úřední osoby konstatována“;* tedy jinak řečeno ministerstvem, existuje-li důvodný předpoklad zájmu úřední osoby na výsledku řízení, je taková úřední osoba přímo ze zákona vyloučena z provádění úkonů v řízení.

Vyloučení ředitele Krajského úřadu Středočeského kraje (a potažmo všech úředních osob tohoto správního orgánu v jemu podřízeném postavení) z provádění úkonů v územním řízení v dané věci je nepochybně spjato již s počátkem existence důvodů vyloučení, nikoliv až s okamžikem zjištění těchto důvodů či s právními účinky kladného rozhodnutí o námitce podjatosti. Ministerstvo v daném případě zjistilo existenci důvodů podjatosti, konstatovalo vyloučení ředitele Krajské úřadu Středočeského kraje a podané námitce podjatosti vyhovělo (ergo o ní kladně rozhodlo) usnesením o změně příslušnosti.

Krajský úřad Ústeckého kraje nicméně setrval na svém „zásadním nesouhlasu“ s postupem ministerstva a domáhal se znovu - pro změnu neformální cestou - jeho přehodnocení. Patrně tedy setrval v obavách ze zpochybnění své příslušnosti, nevydá-li ministerstvo jím požadované usnesení, a potažmo v nečinnosti.

Ministerstvo s ohledem na popsaný postoj Krajského úřadu Ústeckého kraje usoudilo, že použití ustanovení správního řádu o ochraně před nečinností by stejně samo o sobě k nápravě dosavadních průtahů v řízení nevedlo, a proto v zájmu dobré správy rozhodlo, jak je ve výroku uvedeno, z důvodů uvedených níže.

V daném případě Spolek Kamýk v uplatněné námitce podjatosti uvedl, že předmětná stavba je součástí záměru, který vzhledem nedokončené severní části „Pražského okruhu Ruzyně - Suchdol - Březiněves“ (Silniční okruh kolem Prahy, respektive D0, úseky 518

a 519, pozn. ministerstva) vzbuzuje velkou pozornost mezi občany. Poukázal na sepsání petice na obranu proti trase propojení dálnic D7 - D8, která byla podepsána 235 občany Velkých Přílep, vznik internetových stránek iniciátorů petice, kde jsou popsány kroky a důvody k oddálení trasy, vznik Spolku Kamýk za účelem ochrany přírody a krajiny a zdravého rozvoje území a dopravy v obci a okolí obce Velké Přílepy, námitku zástupce veřejnosti k územnímu plánu obce Velké Přílepy podepsanou 333 občany Velkých Přílep, návrh na konání místního referenda o záměru propojení dálnic D7 - D8 podepsaný 513 platnými podpisy, vyhlášení místního referenda usnesením Krajského soudu v Praze sp. zn. 43 A 1/2017 a výsledek tohoto referenda, v němž byla plánovaná trasa odmítnuta 71,8% voličů. Uvedl, že předmětná stavba je velkým tématem nejen pro občany Velkých Přílep, že dopad záměru na kvalitu života bude zásadní, trvalý a nevratný, že o záměru jsou vedeny diskuse na zastupitelstvech dotčených obcí, jsou psány novinové články a reportáž odvysílala i Česká televize dne 17. srpna 2017.

Podle Spolku Kamýk jde tedy o medializovaný, politicky významný, rozsáhlý a kontroverzní záměr, s masivní účastí veřejnosti v řízení. Spolek Kamýk dodal, že se k záměru opakovaně vyjadřují zastupitelé a radní Středočeského kraje. Konkrétně poukázal na vydání Kralupského zpravodaje č. 4/2020 a č. 11/2020, v nichž se místostarosta Kralup nad Vltavou a radní pro oblast investic, majetku a veřejných zakázek Středočeského kraje Libor Lesák vyslovil pro urychlení výstavby obchvatu Kralup nad Vltavou, přímo navazujícího na projednávanou III. etapu záměru, a předjímal kladný výsledek tehdy ještě nezahájeného stavebního řízení.

Spolek Kamýk má za to, že Krajský úřad Středočeského kraje prostřednictvím politických představitelů Středočeského kraje veřejně a opakovaně vytváří nátlak, disponuje neveřejnými informacemi a prosazuje urychlenou realizaci záměru v rozporu s podmínkami územního rozhodnutí Městského úřadu Kralupy nad Vltavou ze dne 12. července 2011 vydaného pro stavbu obchvatu Kralup nad Vltavou, který představuje II. etapu záměru, jakož i v rozporu s podmínkami souhlasného závazného stanoviska Magistrátu hlavního města Prahy k posouzení vlivů provedení záměru na životní prostředí ze dne 12. prosince 2019, vydaného pro I. etapu (obchvat Velkých Přílep, respektive úsek od D7 po obchvat Kralup nad Vltavou) a předmětnou III. etapu (úsek od obchvatu Kralup nad Vltavou po D8).

Podle Spolku Kamýk je tedy zřejmá vzájemná souvislost a závislost všech tří etap daná podmínkami územního rozhodnutí pro II. etapu a podmínkami závazného stanoviska k posouzení vlivů provedení záměru na životní prostředí pro I. a III. etapu. Záměr propojení dálnic D7 a D8, jehož je předmětná stavba součástí, není podle názoru Spolku Kamýk běžným nevýznamným záměrem, nýbrž významnou stavbou z pohledu vlivu na životní prostředí a také extrémně nákladnou investicí, která má své odpůrce i podporovatele. Podle Spolku Kamýk zde existuje velké riziko, že zaměstnanci Středočeského kraje zařazení do Krajského úřadu Středočeského kraje nebudou schopni si zachovat svou nestrannost a postupovat v souladu se zákonem.

Spolek Kamýk poukázal na závěry ohledně „systémového rizika podjatosti“ úředníků územně samosprávných celků, které vyplynuly z usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 20. listopadu 2012 č. j. 1 As 89/2010-119 a následného usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 27. listopadu č. j. 1 As 19/2010-106.

Upozornil, že ve věci stavebního povolení pro II. etapu záměru (obchvat Kralup nad Vltavou včetně mostu) rozhodlo Ministerstvo dopravy dne 31. března 2021 o vyloučení ředitele Krajského úřadu Středočeského kraje Mgr. Jana Loušky a pověřilo projednáním a rozhodnutím věci Krajský úřad Ústeckého kraje. Dále, že ve věci staveb vodních děl

souvisejících se stavbou II. etapy záměru rozhodlo Ministerstvo zemědělství dne 23. listopadu 2020, že všechny úřední osoby Městského úřadu Kralupy nad Vltavou i Krajského úřadu Středočeského kraje jsou z důvodu „systémové podjatosti“ vyloučeny z úkonů ve vodoprávním řízení. Zmínil také, že Ministerstvo životního prostředí rozhodlo dne 21. prosince 2017 o pověření Magistrátu hlavního města Prahy k projednání a vydání závazného stanoviska k posouzení vlivů provedení záměru na životní prostředí namísto Krajského úřadu Středočeského kraje.

Podle Spolku Kamýk tak existují již 3 rozhodnutí ústředních správních orgánů o „systémové podjatosti“ Krajského úřadu Středočeského kraje v řízeních týkajících se propojení dálnic D7 a D8. Spolek Kamýk namítl, že Krajský úřad Středočeského kraje přesto není schopen svou podjatost sám uznat a tím řízení komplikuje a prodlužuje. Podle Spolku Kamýk je z toho zřejmý rostoucí zájem Krajského úřadu Středočeského kraje ovlivňovat výsledek řízení. Důkaz „systémové podjatosti“ úředních osob Krajského úřadu Středočeského kraje spatřuje též v podřízenosti, provázanosti a celkové závislosti Krajské správy a údržby silnic Středočeského kraje, příspěvkové organizace, která zajišťuje investorskou přípravu a realizaci dopravních staveb ve vlastnictví Středočeského kraje, na Krajskému úřadu Středočeského kraje.

Zvýšený zájem Středočeského kraje na realizaci záměru, a tedy na kladném výsledku daného územního řízení, stvrzuje podle jeho názoru též Memorandum o spolupráci na urychlení přípravy a realizace významných dopravních staveb na území hlavního města Prahy a Středočeského kraje, uzavřené mezi Ministerstvem dopravy, Středočeským krajem, hlavním městem Prahou, Správou železnic, státní organizací, a Ředitelstvím silnic a dálnic, státní příspěvkovou organizací, respektive usnesení zastupitelstva Středočeského kraje ze dne 1. června 2020, které uzavření tohoto memoranda schválilo.

Spolek Kamýk považuje také za významné, že usnesením rady Středočeského kraje ze dne 26. listopadu 2020 byli jmenováni členové dozorčí rady Krajské správy a údržby silnic, příspěvkové organizace, z řad politických představitelů Středočeského kraje, včetně hejtmanky, a že téhož dne rada Středočeského kraje zveřejnila programové prohlášení pro roky 2020 až 2024 se závazkem, že do pěti let propojí dálnice D7 a D8 a zrealizuje obchvat Kralup nad Vltavou a nový most přes Vltavu. Spolek Kamýk i toto považuje za zřejmý a potvrzený vliv, nátlak a plán všech vedoucích představitelů Krajského úřadu Středočeského kraje (přesněji Středočeského kraje, pozn. ministerstva) včetně hejtmanky na urychlení projednání a výstavby daného záměru.

Uvedl také, že již v minulosti docházelo opakovaně k ovlivňování zaměstnanců Středočeského kraje i veřejného mínění prostřednictvím politických představitelů a „PR“ odboru kanceláře hejtmanky, respektive tiskové mluvčí, manipulativními, nepravdivými a diskreditujícími informacemi, které, ač předtím byly již výše zmíněným usnesením Krajského soudu v Praze vyvráceny, vydala Česká tisková kancelář a převzala veřejnoprávní média, konkrétně Český rozhlas a Česká televize. Přes opakovaný požadavek Spolku Kamýk nedošlo dosud ze strany Krajského úřadu Středočeského kraje k omluvě ani k dementování nepravdivé tiskové zprávy. K těmto událostem podle tvrzení Spolku Kamýk přihlédlo Ministerstvo životního prostředí, když vyhovělo námitce „systémové podjatosti“ uplatněné Spolkem Kamýk a rozhodlo o změně příslušnosti k vydání závazného stanoviska k posouzení vlivů provedení záměru na životní prostředí. Ministerstvo životního prostředí tak učinilo usnesením ze dne 21. prosince 2017 č. j. MZP/2017/500/703, kterým k projednání záměru a vydání závazného stanoviska pověřilo Magistrát hlavního města Prahy namísto Krajského úřadu Středočeského kraje, u něhož byl proces posuzování vlivů na životní prostředí zahájen, jak plyne z informačního systému EIA, na který Spolek Kamýk odkázal.

Spolek Kamýk má za to, že nadále může docházet k ovlivnění úředníků Středočeského kraje, když ředitel Krajského úřadu Středočeského kraje, jemuž jsou všichni podřízeni, je jmenován hejtmankou jako vrcholnou představitelkou žadatele, která má také pravomoc ředitele odvolat a stanovuje výši jeho platu. Argumentoval, že úřední osoby Krajského úřadu Středočeského kraje nelze s ohledem na jejich pracovněprávní vztah k žadateli považovat za nezávislé, že tak existuje důvodná pochybnost o jejich nepodjatosti, a že stejně je tomu tak i u úředních osob Městského úřadu Kralupy nad Vltavou a Magistrátu hlavního města Prahy.

Spolek Kamýk proto navrhl, aby projednáním a rozhodnutím dané věci byl postupem podle § 131 odst. 4 správního řádu pověřen Krajský úřad Ústeckého kraje, který není se záměrem smluvně, mediálně ani politicky spojen či vázán, a není ani jeho investorem.

Zároveň Spolek Kamýk navrhl, aby pro předmět vedeného územního řízení byly s ohledem na výše zmíněné memorandum pověřeny k vydání stanovisek a rozhodnutí Krajský úřad Ústeckého kraje namísto nezpůsobilého Magistrátu města hlavního města Prahy a Městský úřad Roudnice nad Labem namísto nezpůsobilého Městského úřadu Kralupy nad Vltavou.

Ministerstvo k posouzení námitky „systémové podjatosti“ Krajského úřadu Středočeského kraje uplatněné Spolkem Kamýk uvádí následující skutkově a právně relevantní okolnosti.

Podle § 14 odst. 1 správního řádu každá osoba bezprostředně se podílející na výkonu pravomoci správního orgánu, o níž lze důvodně předpokládat, že má s ohledem na svůj poměr k věci, k účastníkům řízení nebo jejich zástupcům takový zájem na výsledku řízení, pro nějž lze pochybovat o její nepodjatosti, je vyloučena ze všech úkonů v řízení, při jejichž provádění by mohla výsledek řízení ovlivnit. To znamená, že je-li předpoklad zájmu na výsledku řízení důvodný, je taková osoba vyloučena ze zákona.

S účinností od 1. listopadu 2018 podle § 14 odst. 2 správního řádu platí, že úřední osoba není vyloučena z úkonů v řízení, pokud je pochybnost o její nepodjatosti vyvolána jejím pracovněprávním nebo jiným obdobným vztahem k územnímu samosprávnému celku. Jinak řečeno, pracovněprávní vztah ředitele Krajského úřadu Středočeského kraje Mgr. Jana Loušky, respektive úředních osob, ke Středočeskému kraji sám o sobě ještě nezakládá důvod vyloučení z úkonů v řízení.

Podle § 14 odst. 3 správního řádu může účastník řízení namítat podjatost úřední osoby, jakmile se o ní dozví. K námitce se nepřihlédne, pokud účastník řízení o důvodu vyloučení prokazatelně věděl, ale bez zbytečného odkladu námitku neuplatnil. O námitce rozhodne bezodkladně usnesením služebně nadřízený úřední osoby nebo ten, kdo má obdobné postavení. Z obsahu spisu vyplývá, že Spolek Kamýk splnil podmínky účastenství v daném navazujícím řízení podle zákona o posuzování vlivů. Účastníkem řízení se stal dnem 28. června 2021, jak plyne z ustanovení § 9c odst. 3 písm. b) zákona o posuzování vlivů. Obsáhlou námitku podjatosti uplatnil dne 1. srpna 2021, v rámci lhůty stanovené pro věcné námitky účastníků řízení. Ministerstvo nezjistilo, že by uplatnění námitky podjatosti zbytečně odkládal.

Správní řád ani § 94 odst. 2 zákona o krajích neupravují institut „systémové podjatosti“ všech úředních osob správního orgánu, tj. ani blíže nerozvádějí kritéria rozhodování o takové námitce. V případě námitek „systémové podjatosti“ jsou proto nezbytným východiskem závěry soudní praxe. Právní otázka týkající se možné podjatosti úředních osob – zaměstnanců územního samosprávného celku zařazených do orgánu

územního samosprávného celku, byla předmětem posouzení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu. Ten o ní rozhodl usnesením ze dne 20. listopadu 2012 č. j. 1 As 89/2010 – 119 (publikováno též v čísle 5/2013 Sb. NSS, rozhodnutí č. 2802, dostupné z: www.nssoud.cz), na které se Spolek Kamýk v námitce poukázal.

Ze zákonné úpravy a usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu vyplývá, že o námitce „systémové podjatosti“ rozhodne nadřízený správní orgán ve smyslu § 178 správního řádu, neboť je třeba respektovat hierarchický princip rozhodování o námitkách podjatosti zakotvený v § 14 odst. 3 ve větě poslední správního řádu. Obecně o námitce podjatosti rozhodne nadřízený úřední osoby nebo ten, kdo má obdobné postavení.

V případě námitky „systémové podjatosti“ všech úředních osob správního orgánu soudní praxe dovodila, že o ní nemůže rozhodnout ani ředitel krajského úřadu, je-li jeho podjatost rovněž namítána (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 22. března 2013 č. j. 5 As 43/2011-185 a ze dne 2. června 2015 č. j. 7 As 57/2015-80). Ve smyslu § 14 odst. 3 věty poslední ve spojení s § 178 odst. 2 správního řádu je tudíž příslušný k rozhodování o takové námitce správní orgán nadřízený správnímu orgánu, proti jehož všem úředním osobám byla námitka uplatněna. Vůči krajskému úřadu je jím věcně příslušné ministerstvo.

Ohledně kompetence k rozhodnutí o námitce podjatosti je třeba doplnit, že byť věci územního rozhodování náleží zpravidla do působnosti Ministerstva pro místní rozvoj, není tomu tak v případech dopravní infrastruktury uvedené v § 1 odst. 2 písm. a) a b) liniového zákona; ty spadají do věcné působnosti Ministerstva dopravy, jak vyplývá z § 2e odst. 3 písm. a) liniového zákona ve spojení s § 178 odst. 1 správního řádu. Krajský úřad Středočeského kraje v oznámení o zahájení územního řízení uvedl, že předmětem řízení je umístění stavby dopravní infrastruktury uvedené v § 1 odst. 2 písm. a) liniového zákona. Tou jsou stavby dálnic nebo silnic I. třídy nebo stavby s nimi související.

Ministerstvu pro místní rozvoj je z předchozí úřední činnosti známo, že Ministerstvo dopravy (včetně ministra dopravy) zastává názor, že stavbou podle § 1 odst. 2 písm. a) liniového zákona by byl soubor staveb tehdy, kdyby stavbou hlavní byla stavba dálnice nebo silnice I. třídy nebo by se jednalo o stavbu související se stavbou dálnice nebo silnice I. třídy, která by stavbu dálnice či silnice I. třídy podmiňovala či měla jinou významnou vazbu, např. nebylo by bez ní možno stavbu dálnice či silnice I. třídy provést či užívat. Pokud dochází k tomu, že silnice nižší třídy má být napojena na dálnici či silnici I. třídy, pak je podle Ministerstva dopravy potřeba vycházet z toho, že případné úpravy silnice vyšší třídy v souvislosti s napojením silnice nižší třídy jsou vyvolány zpravidla pouze „potřebami“ napojované komunikace nikoliv komunikace stávající. Uvedené plyne z usnesení Ministerstva dopravy ze dne 4. března 2021 č. j. MD-3471/2021-925/6.

V daném případě je stavbou hlavní silnice II. třídy, která směrem k dálnici D8 sleduje stopu stávající silnice III. třídy. Je tedy zjevné, že nejde o stavbu, která by podmiňovala realizaci dálnice D8 nebo měla s ní jinak významnou vazbu. Lze tedy uzavřít, že nejde o stavbu související s dálnicí D8 ve smyslu definice § 1 odst. 2 písm. a) liniového zákona, ale o případ spadající ve smyslu § 2e odst. 3 písm. b) liniového zákona ve spojení s § 178 odst. 1 správního řádu do kompetence Ministerstva pro místní rozvoj.

K tomuto závěru posléze dospěl zřejmě i sám Krajský úřad Středočeského kraje, když uplatněnou námitku podjatosti předal Ministerstvu pro místní rozvoj k rozhodnutí.

Rozšířený senát Nejvyššího správního soudu ve výše zmíněném usnesení vyjádřil právní názor, že (cit.): *„Rozhoduje-li orgán územního samosprávného celku ve správním řízení ve věci, která se týká zájmu tohoto územního samosprávného celku, je důvodem pochyb o nepodjatosti úřední osoby podle § 14 odst. 1 správního řádu z roku 2004 její zaměstnanecký poměr tehdy, je-li z povahy věci či jiných okolností patrné podezření, že v důsledku tohoto zaměstnaneckého poměru by mohl být její postoj ovlivněn i jinými než zákonnými hledisky.“*

Důvody k tomuto podezření mohou být podle Nejvyššího správního soudu nejrůznějšího druhu a nelze je specifikovat jinak než obecnými rysy a představitelnými příklady. Nejvyšší správní soud uvedl, že skutečnostmi naznačujícími, že zde existuje někdo, kdo má zájem na určitém výsledku řízení, v němž se má rozhodovat, a přitom má či může mít schopnost působit na příslušnou úřední osobu prostřednictvím jejího zaměstnaneckého vztahu k územnímu samosprávnému celku, mohou být například jevy v politické či mediální sféře, jež předcházejí příslušnému správnímu řízení či je doprovázejí a naznačují zvýšený zájem o výsledek řízení ze strany osob schopných ovlivnit jednání územního samosprávného celku jako zaměstnavatele úřední osoby. Příkladem může být podle Nejvyššího správního soudu zájem politických činitelů či jiných, v rámci daného územního samosprávného celku vlivných osob, na určitém výsledku řízení (např. na tom, aby určitá stavba, činnost apod. byla povolena, anebo naopak nepovolena); takový zájem lze podle názoru Nejvyššího správního soudu vysledovat například z různých mediálních vyjádření, předvolebních slibů, konkrétních investičních či jiných obchodních počinů, a může plynout i ze samotné povahy a podstaty rozhodované věci, její kontroverznosti či politického významu a s tím spojených zájmů. V takových případech lze podle Nejvyššího správního soudu konstatovat nadkritickou míru systémového rizika podjatosti úředníků územně samosprávného celku.

Jak již uvedlo ministerstvo v odůvodnění výše citovaného usnesení o změně příslušnosti, v daném případě Středočeský kraj jako žadatel o vydání rozhodnutí o umístění stavby má bezpochyby přímý zájem na kladném výsledku řízení. Předmětný záměr je významný pro Středočeský kraj politicky, společensky i ekonomicky. Podle Memoranda o spolupráci na urychlení přípravy a realizace významných dopravních staveb na území hlavního města Prahy a Středočeského kraje uzavřeného mezi Ministerstvem dopravy, Středočeským krajem, hlavním městem Prahou, Správou železnic, státní organizací, a Ředitelstvím silnic a dálnic, státní příspěvkovou organizací, (dále jen *„memorandum“*, veřejně dostupné z: www.kr-stredocesky.cz/web/urad/memoranda) je tento záměr součástí významné dopravní stavby, tzv. Aglomeračního okruhu. Nejedná se o běžné, nekontroverzní a nevýznamné dotčení. Význam záměru přesahuje správní obvod Středočeského kraje, dotýká se též hlavního města Prahy. Žadatel a ostatní zúčastněné strany memoranda deklarovaly zájem spolupracovat prostřednictvím pravidelných pracovních setkání na úrovni ministra dopravy, primátora hlavního města Prahy, hejtmanky Středočeského kraje a generálního ředitele Ředitelství silnic a dálnic, nebo jimi pověřených zástupců, s cílem urychlit přípravu záměru. Z preambule memoranda vyplývá, že stěžejním úsilím stran memoranda, tzn. i žadatele, je urychlit přípravu záměru tak, aby v konečném důsledku došlo ke zkrácení doby nutné pro (mj.) *„projednání záměru a vydání příslušných správních rozhodnutí“*.

Také z mediálního prostředí je zjevný zejména politický význam dané věci a s tím spojené zájmy. Konkrétně Libor Lesák, nyní zastupitel, respektive radní Středočeského kraje pro oblast investic, majetku a veřejných zakázek, a zároveň místostarosta města Kralupy nad Vltavou podle článku uveřejněného v časopisu Kralupský zpravodaj č. 4/2020 (dostupný z: www.kralupskyzpravodaj.cz) uvedl, že propojení dálnice D7 a D8, jehož je předmětný záměr III. etapou, *„je velice nákladnou investiční akcí,* (odhadováno více než 4,5 miliard Kč - pozn. ministerstva) *nemluvě o její náročnosti,“* a že *„proto je třeba vytvořit politický tlak na to, aby*

vláda tuto stavbu zařadila mezi své priority.“ Podle vyjádření Libora Lesáka v tomto článku se skutečně hovoří o tom, že by došlo k prozatímnímu zprovoznění I. etapy (obchvatu Kralup nad Vltavou) hned po dokončení, přestože starostové okolních obcí preferují otevření I. etapy až po dokončení všech etap záměru. Tedy i v tomto ohledu se pravděpodobně lze obávat politického tlaku na urychlené projednání předmětné III. etapy a kladné rozhodnutí, patrně i bez potřebné koordinace s ostatními etapami záměru. Radní Středočeského kraje Libor Lesák má podle rozhovoru publikovaného v časopisu Kralupský zpravodaj č. 11/2020 (dostupný z: www.kralupskyzpravodaj.cz) zjevně za to, že *„z pozice koaličního zastupitele a radního“* lze významné záměry *„dotlačit k realizaci.“*

Vzhledem k okolnostem daného případu, tj. k výše popsané povaze rozhodované věci, její určité kontroverznosti i politickému významu, zejména ve vztahu k chybějícím severním úsekům „pražského okruhu“ (dálnice D0 úseků 518 a 519), jakož i k projeveným zájmům politických představitelů Středočeského kraje a zainteresovanosti nynější hejtmanky Středočeského kraje na výsledku územního řízení, jež plyne z uzavřeného memoranda, existuje nadkritická míra systémového rizika podjatosti a lze důvodně předpokládat, že ředitel Krajského úřadu Středočeského kraje Mgr. Jan Louška, jenž je zaměstnancem žadatele a jemuž zákon o krajích (§ 69 odst. 2) ukládá povinnost mimo jiné plnit úkoly uložené mu hejtmankou, má ve smyslu § 14 odst. 1 správního řádu s ohledem na vztah k žadateli takový zájem na výsledku řízení, pro nějž lze pochybovat o jeho nepodjatosti. Je proto ze zákona (§ 14 odst. 1 správního řádu) vyloučen z úkonů v řízení, při jejichž provádění by mohl výsledek řízení ovlivnit. Vzhledem k tomu, že jemu jsou podřízeny všechny úřední osoby Krajského úřadu Středočeského kraje, nelze určit jinou úřední osobu tohoto správního orgánu, která by mohla v řízení rozhodovat.

Ministerstvo proto postupovalo podle § 14 odst. 5, respektive § 131 odst. 4, správního řádu a v souladu se zásadou legitimního očekávání stanovenou v § 2 odst. 4 správního řádu pověřilo provedením potřebných úkonů v dané věci Krajský úřad Ústeckého kraje, podobně jako to učinilo v případě stavebního řízení ve věci II. etapy Ministerstvo dopravy v odstavci 1) bod II. výrokové části usnesení ze dne 31. března 2021 č. j. MD-9062/2021-930/3, sp. zn. MD/9062/2021/930, které Spolek Kamýk v námitce zmínil a na které Krajský úřad Ústeckého kraje nyní poukazuje. Usnesení Ministerstva pro místní rozvoj ze dne 25. října 2021 č. j. MMR-75980/2021-83 o změně příslušnosti nadále působí svými právními účinky.

Co se týká Spolkem Kamýk navržených dalších změn příslušnosti s ohledem na uzavřené memorandum, Ministerstvu pro místní rozvoj nezbývá než zopakovat znovu, že o změně příslušnosti se vždy rozhoduje usnesením. Mimo správní řízení lze vydat jen usnesení vyjmenovaná v § 76 odst. 2 správního řádu a jen za stanoveného předpokladu. Usnesení o změně příslušnosti podle § 131 odst. 4 správního řádu mezi nimi vyjmenováno není. Spolek Kamýk ani blíže neuvedl, jakých řízení či postupů by se mělo jím naznačené vyloučení úředních osob Magistrátu hlavního města Prahy a Městského úřadu Kralupy nad Vltavou týkat, tedy není ani zřejmé, komu by příslušelo o takové další změně příslušnosti rozhodnout. Ministerstvo pro místní rozvoj tak mohlo posoudit výlučně otázku podjatosti úředníků Středočeského kraje ve vedeném územním řízení, v němž Spolek Kamýk námitku „systémové podjatosti“ uplatnil.

Toto usnesení se oznamuje (doručuje) v souladu s ustanovením § 2 odst. 5 liniového zákona, tzn. jednotlivě pouze žadateli a obcím, na jejichž území má být předmětný záměr uskutečněn, ostatním účastníkům včetně Spolku Kamýk veřejnou vyhláškou.

Poučení účastníků:

Podle § 76 odst. 5 správního řádu mohou účastníci řízení podat proti tomuto usnesení rozklad (§ 152 odst. 1 správního řádu). Mohou tak učinit do 15 dnů ode dne oznámení usnesení, jímž je den doručení stejnopisu jeho písemného vyhotovení, respektive 15. den ode dne vyvěšení usnesení na úřední desce Ministerstva pro místní rozvoj. O rozkladu rozhoduje ministr pro místní rozvoj. Rozklad je třeba podat u Ministerstva pro místní rozvoj, Staroměstské nám. 6, Praha 1. Rozklad proti usnesení nemá odkladný účinek.

Mgr. Jiří Pešák
vedoucí oddělení územně a stavebně správního IV
v odboru územně a stavebně správním

R o z d ě l o v n í k :

I. Účastníci územního řízení:

žadatel a obce, na jejichž území má být záměr uskutečněn, prostřednictvím veřejné datové sítě do datové schránky do vlastních rukou:

1. **INKOS-OSTRAVA, a. s., Havlíčkovo nábřeží 696/22, Moravská Ostrava, 70152 Ostrava,** IDDS: r7pb5ee *(zástupkyně Středočeského kraje)*
2. **Obec Chvatěruby, Chvatěruby č. p. 230, 27801 Kralupy nad Vltavou,** IDDS: 4kvbnfh
3. **Obec Kozomín, Kozomín č. e. 28, 27745 Úžice u Kralup nad Vltavou,** IDDS: vfja7xu
4. **Město Kralupy nad Vltavou, Palackého nám. č. p. 1, 27801 Kralupy nad Vltavou,** IDDS: 8zzbfvq
5. **Obec Zlončice, Zlončice č. p. 40, 27801 Kralupy nad Vltavou**, IDDS: h84ap4a

ostatní účastníci veřejnou vyhláškou, obdrží:

6. **Ministerstvo pro místní rozvoj, oddělení spisové služby**

– s interní žádostí o doručení veřejnou vyhláškou

7. **Obecní úřad Chvatěruby, Chvatěruby č. p. 230, 27801 Chvatěruby,** IDDS: 4kvbnfh
8. **Obecní úřad Kozomín, Kozomín č. p. 28, 27745 Kozomín,** IDDS: vfja7xu
9. **Městský úřad Kralupy nad Vltavou, Palackého nám. č. p. 1, 27801 Kralupy nad Vltavou,** IDDS: 8zzbfvq
10. **Obecní úřad Postřižín, Pražská č. p. 42, 25070 Postřižín,** IDDS: 4rfajux
11. **Obecní úřad Zlončice, Zlončice č. p. 40, 27801 Zlončice,** IDDS: h84ap4a

– všechny prostřednictvím veřejné datové sítě do datových schránek s žádostí o vyvěšení usnesení na úřední desce na dobu 15 dnů a o souběžné jeho zveřejnění způsobem umožňujícím dálkový přístup (na elektronické úřední desce)

II. Dále obdrží:

prostřednictvím veřejné datové sítě do datové schránky:

12. **Krajský úřad Ústeckého kraje, Velká Hradební 3118/48, 40002 Ústí nad Labem,** IDDS: t9zbsva
13. **Krajský úřad Středočeského kraje, Zborovská 81/11, Smíchov, 15021 Praha 5,** IDDS: keebyyf

Digitálně podepsal:
Mgr. Jiří Pešák
08.04.2022 11:11